

РЕШЕНИЕ

№ 6926

гр. София, 18.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 04.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **8599** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на А. А. Р. срещу Решение № РСЛ22-ГР94-2658/5/ от 23.08.2022г. на кмета на Столична община, район „С.“.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния закон и неговата цел. Изложено е, че покойната Й. Х. М.- Р. е имала постоянно пребиваване на територията на Република България, поради което и по силата на чл.3, ал.2, т.2, б.“а“ ЗГР е подлежала на вписване в регистъра на населението. Съществували са кумулативните предпоставки за издаване на удостоверение за наследници по см. на чл.10, ал.1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012г., което неоснователно е било отказано от ответника.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К. С., която поддържа оспорването на акта и моли за неговата отмяна. Претендира присъждане на направените по делото разноски, които възлизат на стойност от 510.00 лева, съгласно приложен списък по чл.80 ГПК.

Ответникът – кмет на Столична община, район „С.“ се представлява от юрк. В. Д., който оспорва жалбата. По същество на спора се сочат доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Излага, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Подробни съображения са посочени в писмено становище изх. № РСЛ22-ГР94-2658/8/15.09.2022г.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в процеса и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релеванните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено от А. А. Р. заявление вх.№ РСЛ22-ГР94-2658/13.07.2022г., допълнителни молби вх.№ РСЛ22-ГР94-2658-/2/02.08.2022г., вх. № РСЛ22-ГР94-2658-/4/16.08.2022г. с приложени писмени доказателства и трите съдържащи искане за издаване на удостоверение за наследници на починалата Й. Х. М. - Р., [дата на раждане] в Република Полша, починала на 23.04.2022 г. в [населено място], Република България, като гражданка на Република Полша за което е съставен акт за смърт № 299/23.04.2022 г. от Столична община, район „С.“.

Видно от удостоверение за съпруг и родствени връзки № РСЛ22-УГ01-7255/01.08.2022г. А. А. Р. е син на Й. Х. М. – Р..

С оспореното Решение № РСЛ22-ГР94-2658/5/ от 23.08.2022г. кмета на Столична община, район „С.“ е отказал предоставяне на административна услуга на А. А. Р., на основание чл.64, буква «а» във връзка с чл.65 във връзка с чл.4 във връзка с чл.62, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 650/2012г. на Европейския парламент и съвета на основание чл.60, ал.1, т. 7 от Закона за гражданска регистрация и на основание чл.46, ал.1, т. 6 и т. 7 от ЗМСМА, за издаване на европейско удостоверение за наследници /ЕУН/ на Й. Х. М. - Р., [дата на раждане] в Република Полша, починала на 23.04.2022 г. в [населено място], Република България, като гражданка на Република Полша за което е съставен акт за смърт № 299/23.04.2022 г. в Столична община, район „С.“.

В мотивите на отказа е изложено, че Й. Х. М. - Р., като гражданка на Република Полша е получила разрешение за постоянно пребиваване в Република България, съгласно Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства, но същата не е вписана в регистъра за населението по ЗГР, към момента на настъпване на смъртта.

С приемането на Регламент (ЕС) № 650/2012г. на Европейския парламент и съвета, гражданите на Европейския съюз, могат да получат европейско удостоверение за наследство /ЕУН/, което се издава в общия случай от съдилища в държавата членка, в която се намира обичайното местопребиваване на починалия към момента на смъртта му и който е компетентен да се произнася по въпроси, свързани с наследяването на имуществото на починалия като цяло. Определящо не е гражданството, а обичайното местопребиваване. В Република България компетентен е районният съд по последния постоянен адрес на починалия, а ако няма такъв по последния му адрес в страната, а при липса на адрес в страната, заявлението се подава пред Софийския районен съд. В настоящия случай родово и местно компетентен да се произнесе и да издаде европейско удостоверение за наследство /ЕУН/ на Й. Х. М. - Р., е Софийски районен съд, пред когото следва да се предяви искането за издаване на европейско удостоверение за наследство /ЕУН/, поради което било налице основание за постановяване на изричен отказ от административния орган.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от 30.08.2022г.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, посочени от А. А. Р. и на всички основания по чл.146 АПК, приема следното:

На първо място, актът е постановен от компетентен орган. Кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината /чл. 4, ал. 3 от ЗГР/, като въз основа на регистъра на населението общинската администрация издава удостоверения /чл. 24, ал. 1 ЗГР/. По смисъла на чл. 2, ал. 1 на Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. "удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация". С оглед на това и функциите, които са предоставени на кмета на общината по смисъла на чл. 35, ал. 3 ЗГР - длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината, той може да ги възлага с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация. От анализа на тези законови разпоредби се налага изводът, че задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, от които се черпи информация, вкл. и с оглед издаване на удостоверения за наследници, е възложено на администрацията на общината, която се ръководи от кмета на общината. Именно кметът на общината е административният орган, постановяващ индивидуални административни актове по реда на ЗГР. Не се констатира порок на решението по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на

издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

На четвърто място, спорът между страните по делото се свежда до приложението на нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Съгласно чл. 1, ал. 3 ЗГР "гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му, в качеството на носител на субективни права като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др.", като за физическите лица в Република България се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и на данните в други актове, посочени в закон /чл. 2, ал. 1 ЗГР/. При това получаването на информация за едно физическо лице, вкл. и за неговите наследници, се извършва въз основа на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), представляваща национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях /чл. 100 ЗГР/.

По смисъла на чл. 9 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. „за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава Удостоверение за наследници по образец“. Производството по издаването на удостоверения за наследници стартира по заявление на наследниците на лицата, за които се отнася, както и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно. Данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси /чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР/, като отказът за предоставянето им подлежи на обжалване по реда и условията на АПК /чл. 107 ЗГР/.

Удостоверението за наследници се издава въз основа на данните, съдържащи се в Национална база данни "Население" и Локална база данни "Население", както и на данни от регистрите на актовете за гражданско състояние /чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г./. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията -раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на

територията на Република България, а в регистъра на населението се вписват: 1. всички български граждани; 2. чужденците, които са: а) получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България; б) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.); в) получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в Република България /чл. 3, ал. 1-2 ЗГР/. Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г., "удостоверение за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт". За да бъде издадено удостоверение за наследници в конкретния случай, следва да се установи, че лицето Й. Х. М.- Р. е подлежала на вписване в регистъра на населението и за нея има съставен акт за смърт /Решение № 7622 от 15.06.2017 г. по адм. дело № 2428/2017 г., III-то отд. на ВАС на РБ/. Безспорно е обстоятелството, че за това лице е издаден акт за смърт № 299/23.04.2022 г. от Столична община, район „С.". В случая административният орган е отказал издаване на удостоверение за наследници на Й. Х. М.- Р., тъй като същата не е вписана в регистъра на населението.

Както бе посочено по-горе, в регистъра на населението се вписват чужденци, които са получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България /чл. 3, ал. 2, т. 2, б. "а" ЗГР/. Установи се от представените по делото писмени доказателства, че лицето Й. Х. М.- Р. е полска гражданка, получила разрешение за постоянно пребиваване на територията на Република България. Вписването на физическо лице по чл. 3, ал. 2, т. 2 ЗГР в регистъра на населението, следва да се уточни, се изразява в създаване на електронен личен регистрационен картон /чл. 23 във връзка с чл. 26, ал. 3 ЗГР/ въз основа на един от следните документи: 1. разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване, придружено с документи за гражданско състояние, заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес в тази община; 2. решение за предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут, заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес в тази община; 3. указ на президента на Република България за предоставено убежище; 4. акт за раждане на дете, родено на територията на страната, от родители със статут на бежанец или хуманитарен статут.

Няма спор, че покойната Й. Х. М.- Р. е получила постоянно пребиваване по силата на ЗВПНРБГЕСЧТС, поради което е трябвало да бъде вписана в регистъра на населението. Междувпрочем, представен е и личен регистрационен картон /л.62-л.63/, видно от който на лицето освен това е бил даден и ЕГН [ЕГН], отразено е семейно положение /съпруг А. Й. Р./, дете А. А. Р. и други данни.

На пето място, на изследване подлежи и разпоредбата на чл. 627е, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 64 от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, съгласно която "когато българският съд е международно компетентен съгласно чл. 4, 7, 10 и 11 от Регламент (ЕС) № 650/2012, заявлението за издаване на европейско удостоверение за наследство се подава пред районния съд по последния постоянен адрес на починалия, ако такъв липсва - по последния му адрес в страната, а при липса на адрес в страната - пред Софийския районен съд". Административният орган е приел, че конкретният случай обхваща издаването на европейско удостоверение за наследство, каквото всъщност не е искането на заявителя.

В Регламент (ЕС) № 650/2012, в сила от 17 август 2015 г., се създава европейско удостоверение за наследство, което се издава с цел да бъде използвано в друга

държава членка и има правните последици, изброени в чл. 69 от Регламент (ЕС) № 650/2012. Удостоверението е предназначено да се използва от наследници, заветници с преки права върху наследството и изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество, на които се налага в друга държава членка съответно да докажат правното си положение или да упражнят правата си на наследници или заветници и/или правомощията си на изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество /чл. 63, § 1 Регламент (ЕС) № 650/2012/.

В случая се цели доказване правата на наследник на територията на Република България, поради което не е необходимо издаването на европейско удостоверение за наследство. Използването на ЕУН не е задължително, поради което то не заменя вътрешните документи, използвани за сходни цели в държавите членки /чл. 62, § 2 и § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012/. Европейският законодател е бил изричен при това в чл. 62, § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012 - "същевременно, след като бъде издадено за ползване в друга държава членка, удостоверението поражда правните последици, изброени в член 69, и в държавата членка, чиито органи са го издали в съответствие с настоящата глава". Обуславя се извод, че европейското удостоверение за наследство не подлежи на задължително издаване в съответната държава-членка, когато целените с него последици, ще настъпят на нейната територия.

Неправилно и в противоречие с материалния закон, административният орган е отказал издаването на европейско удостоверение за наследство, каквото не е искано от жалбоподателя /вж. заявление вх. № РСЛ22-ГР94-2658/13.07.2022г./ . Административният орган сам по своя преценка е задължил искателя /писмо изх. № РСЛ22-ГР-2658/3/04.08.2022г./ да представи заявление във формата на формуляр IV на приложение 4 от Регламент /ЕС/ № 650/2012 за издаване на ЕУН. Органът е „подменил“ волята на наследника, като е приел, че е сезиран с искане за издаване на ЕУН, каквото не е било отправяно към него. Дори изрично във формуляра /т.4 „цел на удостоверението“/ е записано, че удостоверението за наследници е необходимо в Република България, а не в друга държава-членка на ЕС. Съжденията на административния орган в тази насока не са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона.

В заключение, съдът приема, че **Решение № РСЛ22-ГР94-2658/5/ от 23.08.2022г.** на кмета на Столична община, район „С.“ е незаконосъобразен административен акт и поради наличието на отменителното основание по чл.146, т.4 АПК, следва да бъде отменено. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, ответникът не доказва

съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни правни последици за А. А. Р.. Преписката следва да бъде върната за ново произнасяне от компетентния орган с указания за издаване на удостоверение за наследници на Й. Х. М.- Р..

При този изход на спора искането на представителя на жалбоподателя за присъждане на разноски следва да бъде уважено и да се възстановят същите, които възлизат на стойност от 510.00 лева. За доказването на този размер е представен договор за правна защита и съдействие от 12.09.2022г., както и платежно нареждане за заплатена държавна такса от 12.09.2022г.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № РСЛ22-ГР94-2658/5/ от 23.08.2022г. на кмета на Столична община, район „С.“, по жалбата на А. А. Р..

ВРЪЩА административната преписка, образувана по заявление вх.№ РСЛ22-ГР94-2658/13.07.2022г. на кмета на Столична община, район „С.“ за издаване на удостоверение за наследници на Й. Х. М. - Р., [дата на раждане] в Република Полша, починала на 23.04.2022г. в [населено място], за което е съставен акт за смърт № 299/23.04.2022г. от Столична община, район „С.“.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четиринадесет/ дневен срок за произнасяне на ответника, който започва да тече от датата на влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Столична община, район „С.“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на А. А. Р. ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], вх.Б, ет.12, ап.69 сумата от 510.00 /петстотин и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез

Административен съд София - град пред Върховния административен съд
на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис
от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: